

פרשת כי תבא

כו * וְהָיָה כִּי־תָבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה וִירֻשָּׁתָהּ וַיֵּשְׁבֶתָ בָּהּ: ^ב וּלְקַחְתָּ מִרְאשִׁית | פֶּלֶאֶרֶץ הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ וּשְׂמַתָּ בִטָּנָא וְהִלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם: ^ג וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבוֹתַי לָתֵת לָנוּ: ^ד וּלְקַח הַכֹּהֵן הַטָּנָא מִיָּדְךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבֵּחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: ^ה וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲרָמִי אֲבָד מִצְרַיִם וַיַּגֵּר שָׁם בְּמִתִּי מֵעַט וַיְהִי־שָׁם לִגְוִי גָדוֹל עָצוֹם וָרֹב: ^ו וַיִּרְעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲנֹנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה: ^ז וְנִצַּלְתָּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶי אֲבוֹתַי וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קִלְלָנוּ וַיִּרָא אֶת־עֲנִיָּנוּ וְאֶת־עַמְלָנוּ וְאֶת־לַחֲצָנוּ: ^ח וַיִּצְאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזָרַע נְטוּיָה וּבִמְרָא גָדֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים: ^ט וַיָּבֵאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה

כו * וְהָיָה כִּי תִכְנַס¹ לָאָרֶץ שֶׁה' אֱלֹקֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וִירֻשָּׁתָהּ וַיֵּשְׁבֶתָ בָּהּ: ^ב וּלְקַחְתָּ מִרְאשִׁי² כָּל הַפְּרִי שֶׁל הָאָרֶץ שֶׁתִּכְנַס מֵאֶרֶץ שֶׁה' אֱלֹקֶיךָ נֹתֵן לְךָ וּשְׂמַתָּ בִּסְלָ³ וְהִלַכְתָּ לַמָּקוֹם שִׁירָצָה⁴ ה' אֱלֹקֶיךָ לְשָׁכֵן שְׁכִינְתוֹ שָׁם: ^ג וּבָאתָ אֶצֶל⁵ הַכֹּהֵן שֶׁיְהִיָּה בַיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ לוֹ הִגַּדְתִּי יוֹם זֶה לִפְנֵי⁶ ה' אֱלֹקֶיךָ כִּי נִכְנַסְתִּי לָאָרֶץ שֶׁנִּשְׁבַּע ה' לַאֲבוֹתַי לָתֵת לָנוּ: ^ד וּלְקַח הַכֹּהֵן הַסֵּל מִן יָדְךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ שֶׁל ה' אֱלֹקֶיךָ: ^ה וְהִשְׁבַּחְתָּ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹקֶיךָ לֵבֵן הָאֲרָמִי⁷ בִּיקֶשׁ⁸ לֵאבֹד⁹ אֶת אֲבִי וַיִּרְדַּ לְמִצְרַיִם וַיַּגֵּר שָׁם בַּעַם מַעֲט וַיְהִי שָׁם לַעַם גָּדוֹל¹⁰ חֲזָק¹¹ וְרֹב¹²: ^ו וַיִּרְעוּ לָנוּ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנֹנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה: ^ז וְנִתְפַּלֵּל¹³ לִפְנֵי ה' הָאֱלֹקִים שֶׁל אֲבוֹתַי וַיִּקְבַּל ה' תְּפִלָּתָנוּ וְגָלוּי לִפְנֵינוּ¹⁴ עַמְלָנוּ וַיַּגִּיעֵנוּ¹⁵ וּלְחַצְנוּ: ^ח וַיִּצְיָאֵנוּ ה' מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבִזְרוּעַ מְרוֹמָמַת¹⁶ וּבִמְרָא¹⁷ גָדוֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים: ^ט וַיָּבִיאֵנוּ לַמָּקוֹם הַזֶּה

כו * וְהָיָה אֲרִי תִיעוֹל לָאָרֶץ דִּי אֱלֹקֶיךָ יְהִיב לָךְ אַחֲסָנָא וְתִירְתָהּ וְתִתִּיב בָּהּ: ^ב וְתִסַּב מִרִישׁ כָּל אֲבָא דְאָרֶעָא דְתַעִיל מֵאֶרֶץ דִּי אֱלֹקֶיךָ יְהִיב לָךְ וְתִשׁוּי בְּסִלָּא וְתִתֵּךְ לְאַתְרָא דִּיתְרַעִי יי אֱלֹקֶיךָ לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתִּיהָ תִּמְוִן: ^ג וְתִיתִי לְנֹת כְּהֵנָא דִּיהִי בְיוֹמֵיָא הָאֲנֹן וְתִימַר לִיה חֲוִיתִי יוֹמָא דִּין קָדָם יי אֱלֹקֶיךָ אֲרִי עֲלִית לָאָרֶעָא דְקִיִּים יי לְאַבְהֶתְנָא לְמַתָּן לָנָא: ^ד וְיִסַּב כְּהֵנָא סִלָּא מִן יָדְךָ וְיִתְחַנֵּיָה קָדָם מִדְּבָחָא דִּי אֱלֹקֶיךָ: ^ה וְתִתִּיב וְתִימַר קָדָם יי אֱלֹקֶיךָ לֵבֵן אֲרַמָּאָה בְּעָא לְאַבְדָּא יָת אֲבָא וְנִחַת לְמִצְרַיִם וְדָר תִּמְוִן בַּעַם זָעִיר וְהָיָה תִּמְוִן לַעַם רַב תִּקְיָא וְסָגִי: ^ו וְאַבְאִישׁוּ לָנָא מִצְרָאִי וְעִנְיוֹנָא וַיִּהְיוּ עָלָנָא פִּלְחָנָא קִשְׂיָא: ^ז וְצִלִּינָא קָדָם יי אֱלֹקֶיךָ דְאַבְהֶתְנָא וְקִבִּיל יי צְלוֹתָנָא וְגָלִי קָדְמוֹהִי עַמְלָנָא וְלִיאוֹתָנָא וְדַחֲקָנָא: ^ח וְאַפְקָנָא יי מִמִּצְרַיִם בְּיַד תִּקְיָאָה וּבְדָרְעַ מְרָמָם וּבְחֻזָּנָא רַבָּא וּבְאֹתִין וּבְמוֹפְתִין: ^ט וַיָּבִיאֵנוּ לְאַתְרָא הַדִּין

¹ מחברת הערוך לר"ש בן פרחון ערך 'בוא'; וראה רש"י סנהדרין פח: ד"ה שיף.
² במדבר כג, ט ועוד.
³ שמות כט, ג ועוד.
⁴ יונתן מיכה ו, ז; מלאכי א, ח.
⁵ ראה בראשית לט, י טו יח.
⁶ בראשית כג, יב ועוד.
⁷ בראשית כה, כ ועוד.
⁸ דברים יג, יא.
⁹ יונתן יחזקאל כב, כז.
¹⁰ 'רב' בארמית הוא גדול בחשיבות.
¹¹ שמות י, יט; טז, טז; במדבר יג, יח לא.
¹² 'סג' בארמית הוא ריבוי בכמות.
¹³ ראה בראשית כ, יז ועוד.
¹⁴ בראשית כד, לג ועוד.
¹⁵ ראה בראשית לא, מב; להלן כה, יח; כח, לג.
¹⁶ תרגם 'מְרָמָם' - 'מְרָמָם', כיון ש'דָרְעַ' בארמית הוא לשון זכר.
¹⁷ ראה שמות ג, ג.

וַיִּתְּנוּ לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ
זֶבֶת חֶלֶב וְדִבְשׁ: * וְעַתָּה הִנֵּה
הַבִּאֲתִי אֶת־רָאשֵׁי פְרִי הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִי יְהוָה וְהִנַּחְתָּ לִּפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִּפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
* וְשִׁמַּחְתָּ בְּכָל־הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַתְּ לָךְ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּלְבִיתְךָ אֶתָּה וְהַלְוִי
וְהַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ: (ס) [שני] כִּי
תִכְלֶה לַעֲשׂוֹר אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂי
תִבּוֹאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁת שָׁנַת
הַמַּעֲשֵׂר וְנָתַתָּה לַלְוִי לֶגֶר לִיתּוֹם
וְלֹאֲלִמָּנָה וְאָכְלוּ בִשְׂעָרֶיךָ וְשָׂבְעוּ:
* וְאָמַרְתָּ לִּפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּעֶרְתִּי
הַקֹּדֶשׁ מִן־הַבֵּית וְגַם נָתַתִּיו
לַלְוִי וְלֶגֶר לִיתּוֹם וְלֹאֲלִמָּנָה
כְּכָל־מִצְוֹתְךָ אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי לֹא־עֲבַרְתִּי
מִמִּצְוֹתֶיךָ וְלֹא שָׁכַחְתִּי: * לֹא־אֲכַלְתִּי
בְּאֵזִי מִמֶּנּוּ וְלֹא־בְעֶרְתִּי מִמֶּנּוּ
בְּטָמָא וְלֹא־נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לָמָת
שְׂמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵי עֲשִׂיתִי
כְּכָל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי: * הִשְׁקִיפָה מִמַּעַן
קֹדֶשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבֵרַךְ אֶת־עַמְּךָ
אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ
כְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אֶרֶץ
זֶבֶת חֶלֶב וְדִבְשׁ: (ס) [שלישי] *
הַיּוֹם הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִצְוֶה לַעֲשׂוֹת
אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים
וְשִׁמַּרְתָּ וְעָשִׂיתָ אוֹתָם בְּכָל־לִבְבְּךָ
וּבְכָל־נַפְשְׁךָ: * אֶת־יְהוָה הָאֱמֹרֶת
הַיּוֹם לִהְיוֹת לָךְ לְאֱלֹהִים וּלְלַכֵּת
בְּדֶרֶכָיו

וַיִּתְּנוּ לָנוּ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ
עוֹשֶׂה¹⁸ חֶלֶב וְדִבְשׁ: * וְעַתָּה הִנֵּה
הַבִּאֲתִי אֶת רָאשֵׁי הַפְּרִי שֶׁל הָאָרֶץ
שֶׁנָּתַתָּה לִי ה' וְהִנַּחְתָּ לִּפְנֵי ה'
אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ¹⁹ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ:
* וְשִׁמַּחְתָּ בְּכָל הַטּוֹב²⁰ שֶׁנָּתַתָּ לָךְ
ה' אֱלֹהֶיךָ וּלְאִישׁ בֵּיתְךָ אֶתָּה וְהַלְוִי
וְהַגֵּר שְׂבִינְךָ: (ס) [שני] כִּי
תִכְלֶה לַעֲשׂוֹר אֶת כָּל מַעֲשֵׂי
תִבּוֹאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית שָׁנַת
הַמַּעֲשֵׂר וְנָתַתָּה לַלְוִי לֶגֶר לִיתּוֹם
וְלֹאֲלִמָּנָה וְאָכְלוּ בְּעֶרֶךְ²¹ וְשָׂבְעוּ:
* וְאָמַרְתָּ לִּפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בְּעֶרְתִּי
קוֹדֶשׁ הַמַּעֲשֵׂר מִן הַבֵּית וְאֶת נִתְּנוֹ
לַלְוִי וְלֶגֶר לִיתּוֹם וְלֹאֲלִמָּנָה
כְּכָל מִצְוֹתְךָ שֶׁצִּוִּיתָנִי לֹא עֲבַרְתִּי
מִמִּצְוֹתֶיךָ וְלֹא שָׁכַחְתִּי: * לֹא אֲכַלְתִּי
בְּאֵבְלִי מִמֶּנּוּ וְלֹא הִחֲלַפְתִּי²² מִמֶּנּוּ
בְּטָמָא וְלֹא נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לָמָת
קִיבַלְתִּי לְמֵאמֶר שֶׁל ה' אֱלֹהֵי עֲשִׂיתִי
כְּכָל שֶׁצִּוִּיתָנִי: * הִשְׁקִיפָה²³ מִמַּעַן
קֹדֶשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וּבֵרַךְ אֶת עַמְּךָ
אֶת יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאֲדָמָה שֶׁנָּתַתָּה לָנוּ
כְּמוֹ²⁴ שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אֶרֶץ
עוֹשֶׂה חֶלֶב וְדִבְשׁ: (ס) [שלישי] *
הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ מִצְוֶה לַעֲשׂוֹת
אֶת הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאֶת הַדִּינִים
וְשִׁמַּרְתָּ וְעָשִׂיתָ אוֹתָם בְּכָל לִבְּךָ
וּבְכָל נַפְשְׁךָ: * אֶת ה' רֹמֶמְתָּ²⁶
יוֹם זֶה לִהְיוֹת לָךְ לְאֱלֹהִים וּלְלַכֵּת
בְּדֶרֶכִּים²⁷ שֶׁמִּתּוֹקְנוֹת לִפְנֵי וּלְשִׁמּוֹר
חֻקִּיו וּמִצְוֹתָיו וְדִינוֹ וּלְקַבֵּל

וַיְהִי לָנוּ יְת אֶרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ
עֲבָדָא חֶלֶב וְדִבְשׁ: * וְכַעַן הָא
אִיתִיתִי יְת רִישׁ אַבָּא דְאַרְעָא
דִּיהִבְתָּ לִי יְת וְתַחְתָּנִיָּה קָדָם יְת
אֱלֹהֶיךָ וְתִסְגֹּד קָדָם יְת אֱלֹהֶיךָ:
* יְת וְתַחְדִּי בְּכָל טַבְתָּא דִּיהִב לָךְ
יְת אֱלֹהֶיךָ וְלֹאֲנֵשׁ בֵּיתְךָ אֶת וְלִיּוֹאֶה
וְגִיּוֹרָא דְבִינְךָ: (ס) [שני] כִּי
תְשִׁיצי לַעֲסָרָא יְת כָּל מַעֲסָר
עַלְלָתְךָ בַּשָּׁתָא תְלִיתִיתָא שָׁנַת
מַעֲסָרָא וְתַתִּין לְלִיּוֹאֶה וְלִיּוֹרָא לִיתְמָא
וְלֹאֲרַמְלָתָא וְיִיכְלוֹן בְּקִרְוֹךְ וְיִסְבְּעוּ:
* וְתִימֵר קָדָם יְת אֱלֹהֶיךָ פְּלִיתִי
קָדָשׁ מַעֲסָרָא מִן בֵּיתָא וְאֶת יְהִבְתִּיהָ
לְלִיּוֹאֶה וְלִיּוֹרָא לִיתְמָא וְלֹאֲרַמְלָתָא
כְּכָל תְּפִקִּידְתְּךָ דְּפִקִּידְתִּי לֹא עֲבָרִית
מִפְּקוּדְךָ וְלֹא אֶתְנַשִּׁיתִי: * לֹא אֲכַלִּית
בְּאַבְלִי מִנֶּה וְלֹא חֲלִיפִית מִנֶּה
בְּמַסָּאב וְלֹא יְהִבִּית מִנֶּה לָמָת
קִבִּילִית לְמִימָרָא דִּי אֱלֹהֵי עֲבָדִית
כְּכָל דְּפִקִּידְתִּי: * אֶסְתִּי מִמְדוֹר
קֹדֶשְׁךָ מִן שְׂמִיָּא וּבְרִיךְ יְת עַמְּךָ
יְת יִשְׂרָאֵל וְיְת אֶרֶץ דִּיהִבְתָּ לָנוּ
כְּמָא דְקִימָתָא לְאַבְרָהָם אֶרֶץ
עֲבָדָא חֶלֶב וְדִבְשׁ: (ס) [שלישי] *
יּוֹמָא הַדִּין יְת אֱלֹהֶיךָ מִפְּקוּדְךָ לְמַעַבְד
יְת קִימָיָא הָאֵלִין וְיְת דִּינִיָּא
וְתַטֵּר וְתַעֲבִיד יְתֵהוּן בְּכָל לִבְךָ
וּבְכָל נַפְשְׁךָ: * יְת יְת חֲטָבְתָּ
יּוֹמָא דִּין לְמַהוּי לָךְ לְאֱלֹהֵי וְלִמְהוּ
בְּאוֹרְחָן דְּתַקְנָן קְדָמוּהִי וְלִמְטָר
קִימָמוּהִי וּפְקוּדוּהִי וְדִינוּהִי וְלִקְבָּלָא

¹⁸ לעיל כ, ב.

¹⁹ הלשון 'סגד' נמצא גם בלשון המקרא (ישעיהו מד, טו י; מו, ו).

²⁰ שמות יח, ט ועוד.

²¹ לעיל ג, יג.

²² ראה ויקרא כז, י ועוד.

²³ 'אסתכי' הוא לשון ראיה (רש"י ר"ה כו. ד"ה שכיו).

²⁴ יונתן ישעיהו ל, כב; מא, ו.

²⁵ 'כאשר' - 'כמו אשר'; ובתרגום 'כמו ש...' ('קמא ד...').

²⁶ רבנו יונה אבן ג'אנח, שרשים 'רבד'; וראה עוד שם שורש 'חטב' בשם רב שרירא גאון (ובערוך ערך 'אמר' ד), ובמחברת הערוך שורש 'חטב', ורבנו בחיי.

²⁷ להלן כה, ז כה.

בְּקִלּוֹ: **י** וַיְהִי־הָהּ הָאֱמִירָה הַיּוֹם
לְהִיּוֹת לֹא לְעַם סְגֻלָּה כְּאֲשֶׁר דְּבַר־לָךְ
וּלְשֹׁמֵר כָּל־מִצְוֹתָיו: **ט** וּלְתַתָּךְ עֲלִיּוֹן
עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה לְתַהֲלָה
וּלְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת וּלְהִיתָךְ עִם־קִדְשׁ
לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר: (פ)
[רביעי] **כז א** וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְזִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת־הָעָם לֵאמֹר שְׂמֹר
אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵצִוֶּה
אִתְּכֶם הַיּוֹם: **ב** וְהָיָה בַּיּוֹם
אֲשֶׁר תַּעֲבִירוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ וְהִקְמַתָּ
לָךְ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וּשְׂדֵתְךָ אִתָּם
בְּשִׂיד: **ג** וְכָתַבְתָּ עֲלֵיהֶן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּעֶבֶרְךָ לְמַעַן
אֲשֶׁר תָּבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ אָרֶץ זָבַת חֶלֶב
וּדְבַשׁ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֶיךָ
לָךְ: **ד** וְהָיָה בְּעֶבְרַתְּךָ אֶת־הַיַּרְדֵּן
תִּקְיְמוּ אֶת־הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
מֵצִוֶּה אִתְּכֶם הַיּוֹם בְּהַר עֵיבֵל
וּשְׂדֵתְךָ אוֹתָם בְּשִׂיד: **ה** וּבְנִיתָ שָׁם
מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִזְבֵּחַ אֲבָנִים
לֹא־תִנְיֶיף עֲלֵיהֶם בְּרֹזֶל: **ו** אֲבָנִים
שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶנָּה אֶת־מִזְבֵּחַ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְהָעֲלִיתָ עָלָיו עֹלֹת לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ: **ז** וּזְבַחְתָּ שְׁלָמִים
וְאָכַלְתָּ שֶׁם וְשִׁמַּחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
ח וְכָתַבְתָּ עַל־הָאֲבָנִים אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת בָּאֵר הַיָּטֵב: (ס)

למאמרו: **י** וה' רוממך יום זה
להיות לו לעם חביב²⁸ כמו שדבֿר לך
ולשמור כל מצותיו: **ט** ולתתך עליון
על כל העמים שעשה לתהלה²⁹
ולשם ולגֿדל³⁰ ולהיותך עם קדוש
לפני ה' אֱלֹהֶיךָ כמו שדבֿר: (פ)
[רביעי] **כז א** וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְזִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת הָעָם לֵאמֹר שְׂמֹר³¹
אֶת כָּל הַמִּצְוָה שֶׁאֲנִי מֵצִוֶּה
אִתְּכֶם יוֹם זֶה: **ב** וְהָיָה בַּיּוֹם
שֶׁתַּעֲבִירוּ אֶת הַיַּרְדֵּן לָאָרֶץ
שֶׁה' אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וְהִקְמַתָּ
לָךְ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וּשְׂדֵתְךָ אִתָּךְ³²
בְּשִׂיד: **ג** וְכָתַבְתָּ עֲלֵיהֶן אֶת כָּל דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּעֶבֶרְךָ בְּשֵׁל³³
שֶׁתִּכְנֶס לָאָרֶץ שֶׁה'
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ אָרֶץ עֹשֶׂה חֶלֶב
וּדְבַשׁ כְּמוֹ שֶׁדִּבֶּר ה' הָאֱלֹהִים שֶׁל אֲבוֹתֶיךָ
לָךְ: **ד** וְהָיָה בְּעֶבְרַתְּךָ אֶת הַיַּרְדֵּן
תִּקְיְמוּ אֶת הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה שֶׁאֲנִי
מֵצִוֶּה אִתְּכֶם יוֹם זֶה בְּהַר שֶׁל עֵיבֵל
וּשְׂדֵתְךָ אִתָּךְ בְּשִׂיד: **ה** וּבְנִיתָ שָׁם
מִזְבֵּחַ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ מִזְבֵּחַ אֲבָנִים
לֹא תִרְיֶם³⁴ עֲלֵיהֶן בְּרֹזֶל: **ו** אֲבָנִים
שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶנָּה אֶת הַמִּזְבֵּחַ שֶׁל ה'
אֱלֹהֶיךָ וְהָעֲלִיתָ עָלָיו עֹלֹת לִפְנֵי ה'
אֱלֹהֶיךָ: **ז** וְשִׁחֲטָה³⁵ שְׁחִיטָה³⁶ קִדְשִׁים³⁷
וְאָכַלְתָּ שָׁם וְשִׁמַּחְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ:
ח וְכָתַבְתָּ עַל הָאֲבָנִים אֶת כָּל דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת פֶּרֶשׁ יִפְה³⁸: (ס)

לְמִימְרֶיהָ: **י** וַיִּי חֲטָבְךָ יוֹמָא דִּין
לְמַהוּ לִיה לְעַם חָבִיב כְּמָא דְמַלִּיל לָךְ
וּלְמַטֵּר כָּל פְּקוּדֹהֵי: **ט** וּלְמַתָּנְךָ עֲלָאִי
עַל כָּל עֲמֻמָּא דְעָבַד לְתַשְׁבְּחָא
וּלְשׁוֹם וְלָרְבּוּ וּלְמַהוּךְ עִם קִדִּישׁ
קָדָם יי אֱלֹהֶיךָ כְּמָא דְמַלִּיל: (פ)
[רביעי] **כז א** וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְזִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל יְתָ עֲמָא לְמִימַר טְרוּ
יְתָ כָּל תַּפְקִידָתָא דְאָנָא מִפְּקִיד
יְתָכֹן יוֹמָא דִּין: **ב** וְהָיָה בַּיּוֹמָא
דְתַעֲבִירוּן יְתָ יִרְדְּנָא לָאֲרֵעָא
דִּי אֱלֹהֶיךָ יְהִיב לָךְ וְתִקִּים
לָךְ אֲבָנִין רַבְרָבִין וְתַסּוּד יְתָהֵן
בְּסִידָא: **ג** וְתַכְתּוּב עֲלֵיהֶן יְתָ כָּל פְּתַגְמֵי
אוּרִיתָא הָדָא בְּמַעֲבְרָךְ בְּדִיל
דְתִיעוּל לָאֲרֵעָא דִּי
אֱלֹהֶיךָ יְהִיב לָךְ אָרֶע עֲבָדָא חֶלֶב
וּדְבַשׁ כְּמָא דְמַלִּיל יי אֱלֹהֶיךָ דְאֲבָהֶתְךָ
לָךְ: **ד** וְהָיָה בְּמַעֲבְרָכֹן יְתָ יִרְדְּנָא
תִּקְיִמוּן יְתָ אֲבָנִיָּא הָאֵלִין דְאָנָא
מִפְּקִיד יְתָכֹן יוֹמָא דִּין בְּטוּרָא דְעֵיבֵל
וְתַסּוּד יְתָהֵן בְּסִידָא: **ה** וְתַבְנִי תַמָּן
מִדְּבָחָא קָדָם יי אֱלֹהֶיךָ מִדְּבַח אֲבָנִין
לֹא תִרִים עֲלֵיהֶן בְּרֹזֶל: **ו** אֲבָנִין
שְׁלֵמָן תַּבְנִי יְתָ מִדְּבָחָא דִּי
אֱלֹהֶיךָ וְתַסִּיק עֲלוּהִי עֲלֹן קָדָם יי
אֱלֹהֶיךָ: **ז** וְתַכּוּס נְכַסֵּת קִדְשִׁין
וְתִיכּוּל תַּמָּן וְתַחֲדֵי קָדָם יי אֱלֹהֶיךָ:
ח וְתַכְתּוּב עַל אֲבָנִיָּא יְתָ כָּל פְּתַגְמֵי
אוּרִיתָא הָדָא פֶּרֶשׁ יָאוּת: (ס)

²⁸ הלשון 'חבב' נמצאת גם בלשון המקרא (להלן לג, ג; אמנם ראה שם רמב"ן).

²⁹ הלשון 'שבח' נמצאת גם בלשון המקרא (תהלים סג, ד ועוד).

³⁰ יונתן יחזקאל לא, יח (וראה אונקלוס לעיל א, כד; יא, ב; ג, כד).

³¹ יונתן שמואל ב' יח, יב; מלכים ב' יז, יג; ישעיהו נ, א; יחזקאל כ, יט.

³² יונתן יחזקאל טז, נד.

³³ כלה"כ קהלת ח, יז; וראה שם אב"ע: "ופירוש 'בְּשֵׁל' כמו 'בְּעִבּוּר'".

³⁴ תרגום איוב לח, לד.

³⁵ שמות כט, יא טז ב.

³⁶ ראה ויקרא ח, טו ועוד, ובתרגום דבה"י ב' ל, יז.

³⁷ שמות כט, לו ועוד [ובלשון זו רגיל אונקלוס לתרגם קרבן שלמים].

³⁸ ראה בראשית כט, יז; לט, ו; רמב"ן בראשית מ, טז; רא"ם במדבר כז, ז [יפה' בלשון התרגום וחז"ל משמש גם במובן של 'טוב'].

ט וידבר משה והכהנים הלויים אל כל־ישראל לאמר הסבת | ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם ליהוה אלהיך: * ושמעת בקול יהוה אלהיך ועשית את־מצותיו ואת־חקיו אשר אנכי מצוה היום: (ס) [חמישי]

ט וידבר משה והכהנים הלויים עם כל ישראל לאמר האזן³⁹ ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם לפני ה' אלקך: * וקבלת למאמר של ה' אלקך ועשית את מצותיו ואת חוקיו שאני מצוה לך יום זה: (ס) [חמישי]

ט ומליל משה וכהניא ליואי עם כל ישראל למימר אצית ושמע ישראל יומא הדין הויתא לעם קדם יי אלהך: * ותקביל למימרא דיי אלהך ותעביד ית פקודוהי וית קימוהי דאנא מפקיד לך יומא דין: (ס) [חמישי]

³⁹ ראה במדבר כג, יח ועוד; תרגום תהלים עז, ב (ואב"ע שם).